

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת מטות מסעי

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

אמירת תיקון חצות

ימי בין המצרים הם שלושת השבועות שבין צום שבעה עשר בתמוז לבין צום תשעה באב. בימים אלה נכנסו האויבים לירושלים ופרעו פרעות בישראל, עד יום תשעה באב שבו החריבו את בית המקדש הראשון, וכעבור כארבע מאות ותשעים שנה גם את בית המקדש השני. ימי צער אלו נקראים "ימי בין המצרים" על שם מה שנאמר במגילת איכה: "כל רודפיה השיגוה בין המצרים". משום כך נהגו כל בית ישראל בימים אלו כמה וכמה מנהגי צער ואבלות על חורבן שני בתי המקדש, וכן על הגלות הקשה והארוכה שבאה בעקבות זאת. האמת היא שלא רק בשלושת השבועות הללו צריך להצטער על החורבן, אלא במשך כל השנה כולה ראוי לכל מי שיראת ה' נגעה בליבו להצטער על כך שבית מקדשנו עודנו חרב, והשכינה הקדושה מושפלת עד עפר, ו"בכל יום ויום מרובה קללתו משל חברו" (סוטה מט, א) - כמו שנפסק בשולחן ערוך (סי' א, ג): "ראוי לכל ירא שמים שיהא מיצר ודואג על חורבן בית המקדש". ומדברי רבנו השל"ה הק' (מסכת תענית פרק תורה אור אות א), נובעת החובה הקדושה המוטלת על כל אדם לקום בכל לילה בחצות הלילה, או לפחות קודם עלות השחר, ולערוך "תיקון חצות" בלב נשבר וצער עמוק על החורבן והגלות, על מיתת הצדיקים והחסידים, על השפלת קרנה של תורה ועל השפלת קרנם של ישראל. תמיד יש לזכור מה שכתב הגה"ק ר' יעקב חיים סופר זיע"א בסיפרו "כף החיים" (סי' קנח אות כה) "דקודם כל עושים חשבון עם האדם אם קיים הדינים הכתובים בשולחן ערוך". כלומר: לאחר פטירתו של האדם, כאשר יעמוד לפני בית דין של מעלה לתת דין וחשבון על כל מעשיו בעולם הזה, יעברו איתו בשמים על כל הסעיפים שכתובים בשולחן ערוך בזה אחר זה, ויבדקו אם קיים כל אחד מהם כדת וכדין. והרי הסעיף העוסק בחובת האדם להצטער על חורבן בית המקדש, וכחלק מכך לערוך "תיקון חצות" בכל לילה, הוא מהסעיפים הראשונים בשולחן ערוך, ואם כן, כבר בתחילת הדין ישאלו את האדם על כך. ומה יענה מי שלא נהג לערוך "תיקון חצות" מכל סיבה שהיא? הלא תהיה זאת בושה גדולה להכשל כבר בשאלות הראשונות של הדין?! ומכיון שעל ענין זה כתב מרן השולחן ערוך שהוא "ראוי לכל ירא שמים" כנ"ל, ממילא מובן שמי שאינו מתאמץ להיות נעור בזמן הראוי לאמירת סדר תיקון חצות - או על ידי שיעלה לישון רק לאחר אמירת תיקון חצות בחצות לילה, או על ידי שיסון מוקדם וישכים קודם עלות השחר לומר את סדר התיקון - יתכן שיצטרך לחזור על כך בגלגול, כיון שיטענו כלפיו בשמים שמאחר והוא אינו "ירא שמים" שמע מינה שהוא "ירא ארץ", לכן יחזור בגלגול לארץ כדי לתקן זאת.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

תשובה בדרך הנכונה

אצל כל אדם יש זמנים שיש לו בהם קצת התלהבות - לא כדאי לעשות דברים מתוך התלהבות זו, כי אם נשים לב נראה שבעלי תשובה בתחילת דרכם הם מצויינים, אין כמוהם בעולם, הם רצים לדבר מצוה, תפילה בציבור, הם ממעטים בשינה, סוגרים את העיניים, תפילה מתוך דביקות וכדומה, לאחר שנה שנתיים, פתאום מתחילים לעבור עליהם כל מיני גלים, עד שהם נעשים יותר קשים ממה שהיו, למה המצב הוא כזה? כי החזרה בתשובה שלהם לא היתה מתוך שכל, אלא היא באה מתוך התפעלות מדבריו של איזה מרצה מדהים שהוכיח להם שיש אלקים ושיש חיים לאחר המוות, לכן התשובה שלהם היתה מאד ארעית, עובר חודש חודשיים שלושה - ההתלהבות דועכת אצלם, והם מתחילים לחוש שקשה להם לעמוד במטלות הרבות שקיבלו על עצמם. תשובה פירושו של דבר - לעבוד עם שיקול דעת, תשובת המשקל, לאט לאט, לא לבלוע הרבה, זה מסוכן, בסופו של דבר אפשר להקיא את הכל. לילד קטן נותנים לאכול עם בקבוק שיש בו נקב קטן, למרות שהוא מתאמץ מאד, כדי שהאוכל יזרום יותר מהר, אבל אם היו נותנים לו לאכול עם בקבוק שיש בו נקב גדול הוא היה יכול להיחנק.

עכ"פ הנקודה היא לאט לאט, אף פעם אל תיקח עליך מטלות שהם בגדר לשבור את הגב, אם תשבור את הגב לא תוכל להמשיך לעבוד!

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
21:19	ר"ת 20:22	19:31	ירושלים
21:16	ר"ת 20:21	19:30	תל אביב
21:20	ר"ת 20:24	19:34	חיפה
21:16	ר"ת 20:21	19:30	באר שבע

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

בלי לחפף

ברוך ה' זכיתי להתחתן עם אשתי בחתונה שמחה ויצאנו לחיים מאושרים ושמחים, אחרי ארבע שנות נישואין שבהם לא זכינו להיפקד בילדים הגעתי למורינו הרב יורם אברג'ל לבקש ממנו ברכה שנזכה לפרי בטן בקלות ובמהירות ללא עוד עיכובים, אחרי העמידה בתור הארוך הגעתי למורינו הרב שקיבל אותי בחום ובאהבה ובקשתי ממנו שיברך אותי ואת אשתי לבן זכר.

הרב שמע את דברי ואמר לי באלו המילים: (אני מצטט) "תשמרו טהרת המשפחה בלי לחפף אבל בלי לחפף, שנה הבאה בתאריך הזה תחזיקו בן זכר בידיים".

אחרי שיצאתי מהרב מאושר מברכתו הלכתי מיד לתלמיד חכם אחד שילמד אותי הלכות טהרת המשפחה, כל הזמן זכרתי את המילים של הרב "בלי לחפף" ולמדנו אני ואשתי את ההלכות היטב והשתדלנו מאד מאוד להקפיד על זה ללא פשרות, ו'בלי לחפף' כדברי הרב ובחסדי ה' יתברך ובזכות ברכתו ותפילותיו של מורינו הרב זכינו שמיד שחלפה לה שנה נולד לנו בן זכר בדיוק כמו שמורינו הרב הבטיח לנו!!!

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

הלכות בשמים להבדלה

שאלה: אדם שלא יכול להריח, כגון שהוא מקורר, האם יכול לברך על הבשמים בהבדלה כדי להוציא את בני ביתו ידי חובתם?

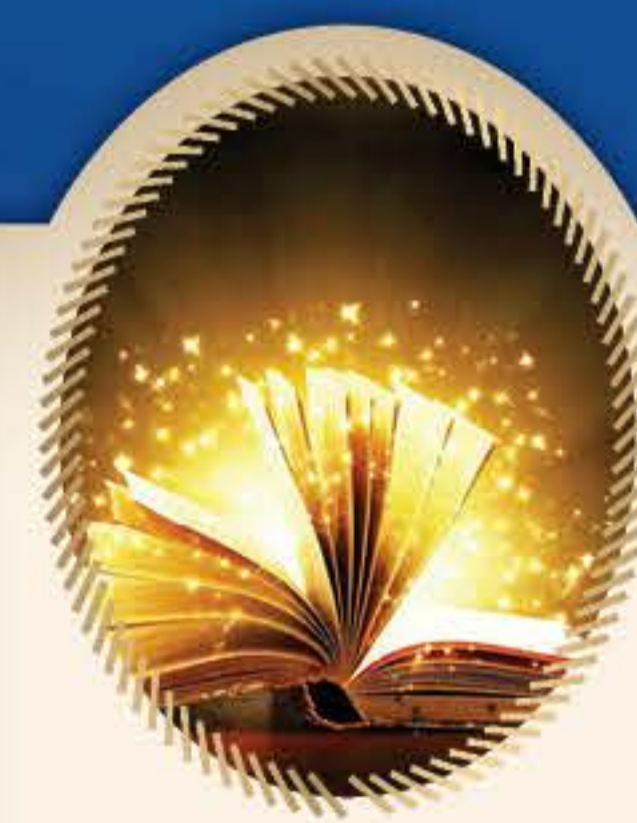
תשובה: אדם שאינו מריח כלל את הבשמים, להלכה אינו יכול לברך עליהם, ולכתחילה אינו יכול לברך אפילו כדי להוציא את בני ביתו או אנשים אחרים ידי חובתם. ואם מסופק אם יריח או לא יש מקילים לברך. ומותר לנסות להריח את הבשמים לפני הברכה כדי לבדוק אם מריח או לא. ואם בעל הבית מקורר ואינו מריח יעשה הבדלה לבני ביתו בלי ברכת בשמים, ואחר ההבדלה בני הבית יברכו לעצמם על הבשמים. ואם רוצה לברך כדי להוציא את בני ביתו הקטנים מדין חינוך יכול. אולם הגדולים יברכו לעצמם, שכיון שאינו מריח, לכתחילה אינו יכול להוציאם.

שאלה: בשמים שברכנו עליהם בהבדלה, האם מותר לזרקם אח"כ לאשפה, או שמא יש לחוש לכבודם, שהרי נעשתה בהם מצוה?

תשובה: מן הראוי שלא לזרוק את הבשמים באשפה אחר שברכנו עליהם, שאע"פ שאין קדושה בגופם, מכל מקום קיימנו בהם מצוה, ואין לנהוג בהם מנהג בזיון. וטוב וראוי שאם בא לזרוקן ישימם תחילה בתוך שקית ניילון נפרדת ויזרקם כשהם בתוך השקית. ויש שכתבו שאותם שאופים לחמים לשבת ע"ג גחלים, יסיקו את התנור בהדסים שברכו עליהם במוצאי שבת, אחר שיבשו. וזה משום חבוב מצוה.

שאלה: אדם שלא מצא בשמים להבדלה, שכבר נתבאר שיכול לברך על פירות שיש בהם ריח טוב, ברכת הנותן ריח טוב בפירות. אם היו לפניו קליפות של פירות שנותנים ריח טוב, האם יברך עליהם הנותן ריח טוב בפירות, או שיברך ברכת בורא מיני בשמים?

תשובה: אדם שמונחים לפניו קליפות של פירות הנותנים ריח טוב, נראה שיברך עליהם ברכת בורא מיני בשמים, מחמת הספק, והיא ברכה כוללת להכל, ומ"מ אם ברך הנותן ריח טוב בפירות יצא ידי חובתו.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

צדקה עם גאווה

רגיל היה רבי מאיר יחיאל מאוסטרובצא בימי עלומיו, לחזור בכל יום של יריד על פתחי החנוונים, לאסוף לצרכי צדקה ומתן בסתר.

סיפר רבי מאיר יחיאל: יום נאה היה, האיכרים באו בהמוניהם, קנו ומכרו. החנוונים הרוויחו בקלות. אספנו סכום כסף יפה תוך זמן מועט, כולם נתנו לנו בעין יפה. כשחזרתי לבית המדרש, עם כיס מלא מטבעות ושק מלא גאווה, ידעתי שאכן פגומה המצווה: מהולה היא ביהירות יתירה...

והיה יום גשום וסגריר, האיכרים לא באו והחנוונים לא הרוויחו, נרטבנו עד לשד עצמותינו, כיתתנו רגלינו יום תמים, ומאומה לא העלינו בידינו. כשחזרתי לבית המדרש, עמוס קללות וגידופים, הכיס ריק והרגליים כושלות, ידעתי שהמצווה שלמה: ארס הגאווה לא חדר לתוכה.

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי וחכמי ישראל

רבי מאיר מאפטא - כ"ה תמוז

תלמידו המובהק של החוזה מלובלין שהעיד עליו "שלא שוכח מפחד ה' אפילו לרגע". רבו של ה'תפארת שלמה' וחיידושי הרי"מ. חיבר ספר הנקרא 'אור השמיים' על התורה בדרך הפרד"ס. רבי מאיר מאפטא אמר שימי בין המצרים הם ימים קדושים ומסוגלים מאוד לתשובה שלימה ולפרנסה ברווח.

רבי מאיר סיפר פעם אחת לתלמידיו: פעם הייתי בפשיסחא אצל היהודי הקדוש, וכשרציתי לחזור הביתה נכנסתי לקבל מהרבי ברכת פרידה. הרבי אמר לי: "דע לך, כשאדם מישראל אומר 'שמע ישראל' בכל כוחו פעם אחת כבר מתיימש ממנו ה'בעל דבר', כי יודע לבטח שלא יוכל בשום אופן להדיחו מעבודת הבורא ברוך הוא, אבל מה הוא כן עושה? הוא נותן לו מדריגות גבוהות, ועל ידי זה הוא יכול אחר כך להשיגו במצודת הגאווה ולעשות עמו כרצונו. מה יעשה אפוא איש חכם כדי להינצל מפח יקוש זה? ילך ליער ויצעק להקב"ה ללא הפוגה ולא יזוז ממקומו עד שיטלו ממנו את כל המדרגות" -גמר הרבי את דבריו ופטרני לשלום.

בדרך חזרה לביתי חשבתיו וחקרתי כל הדרך למה ירמזון מליו, למה ועל מה אמר לי דברים כאלה. כעבור זמן מה, בקומי בבוקר יצאתי החוצה והרגשתי פתאום שאני מבין את ציפצוף העוף, את מה שהחמור נוער, מה הבהמה צועקת ומה כל הברואים מדברים זה לזה, תמהתי מאין פתאום באה לי ידיעה כזאת ואז נזכרתי בדברי היהודי הקדוש והבנתי שכל זה הוא מעשה ה'בעל דבר' להוסיף לי מדריגות בכדי להכשילני, ובאותו מעמד לא זזתי משם עד שלקחו ממני חזרה את כל המדרגות.

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת מו"ד הגאון החיד"א שליט"א

קדושת המחשבה

"וַיִּקְרְבוּ אֶל מִשְׁחַת הַפְּקָדִים אֲשֶׁר לְאַלְפֵי הַצֶּבֶא שְׂרֵי הָאֲלָפִים וְשְׂרֵי הַמֵּאוֹת: וַיֹּאמְרוּ אֶל מִשְׁחַת עֶבְדְּךָ נְשָׂאוּ אֶת רֹאשׁ אֲנָשֵׁי הַמְּלַחְמָה אֲשֶׁר בְּיַדְנוּ וְלֹא נִפְקַד מִמֶּנּוּ אִישׁ: וַנִּקְרַב אֶת קֶרְבֵּן ה' אִישׁ אֲשֶׁר מָצָא כְּלִי זָהָב אֲצַעְדָּה וְצִמִּיד טִבְעַת עֲגִיל וְכוּמָז לְכַפֵּר עַל נַפְשֵׁינּוּ לְפָנֵי ה' " (במדבר לא, מח - נ)

שמעתי מאבא עטרת ראשינו הרב יורם מיכאל אברג'ל, שאותם החיילים של עם ישראל היו כולם קדושים וטהורים, והיו רחוקים מאוד מעבירות. ואמרו חכמינו הקדושים, שהייתה דרכם של הגויים הרשעים בזמן מלחמה להוציא את בנותיהם למלחמה בצורה של הפקרות וטומאה, כדי לשבור את רוח הקרב של החיילים, ובמקום שיתעסקו במלחמה יתעסקו בשטויות, וכך יתגברו עליהם וינצחו אותם. אולם החיילים של עם ישראל היו כל כך קדושים וטהורים, שלא נגעו בזבל הזה, וכשראו את בנות מואב ומדיין בצורה המגעילה הזו, היו יורקים בריצפה, והיו הורגים אותם מיד, ולאחמ"כ כשהיו צריכים לעבור לקחת את כל התכשיטים מעל הגויים ההרוגים, היה הגוף שלהם כבר מעלה ריח נורא של ריקבון, תוך כמה שעות אחדות, והיה חייל אחד עובר עם דלי של זפת רותח, וצובע את הפנים של אותם גויות טמאות בזפת רותח, כדי שיוכלו לקחת את התכשיטים מהם בלי שום הרהור של טומאה.

ולמרות כל הקדושה העצומה של עם ישראל, אותם חיילים צדיקים באו להקריב קרבן לכפר על עצמם. ולכן משה רבינו ואלעזר הכהן נבהלו מזה, אמרו להם משה רבינו ואלעזר הכהן, וכי ח"ו ושלוש יש מצב שעשיתם חטאים במלחמה? השיבו להם החיילים הצדיקים הללו, ח"ו לא עשינו שום חטא, והראייה לכך, שיצאנו שנים עשר אלף חיילים, וחזרנו שנים עשר אלף חיילים, וברוך ה' לא נפקד ממנו איש. אמר להם משה רבינו אם לא חטאתם, מדוע אתם רוצים להקריב קרבן? השיבו עם ישראל ואמרו, אם מידי חטא יצאנו, מידי הרהור לא יצאנו, כלומר לא חטאנו ח"ו בשום מעשה של איסור, אבל בכל זאת היו לנו כל מיני הרהורים לא טובים בלי שנרצה, וגם על אותם הרהורים אנחנו רוצים להביא קרבן, כדי לזכות להיות שלמים לפני ה'. ומכאן אנו למדים כמה חשוב להתאמץ על קדושת המחשבה שלא לחשוב בדברים לא טובים ולא טהורים. ושמעתי מאבא שאמר בשם מרן הבן איש חי "ועל ידי קדושת המחשבה, יזכה האדם להשראת שכנה במוחו".

בימים אלו של תמוז ואב, כשהלב מבכה על חורבן בית המקדש,
יש לכם הזדמנות להכניס לביתכם - אבן של נחמה ואור.

אבן מקורית מבית מדרשו של הרב יורם אברג'ל זצ"ל
במהדורה מוגבלת והיסטורית

אבן ספוגה בשנים של תורה, תפילות וישועות מעל הטבע!

מהרו לזכות! 08-6381000

הכניסו לביתכם ברכה, קדושה וישועה
לימים אלו ולכל השנה!

פרטי התקשרות קול רינה
08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יורם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

[did.li/HARAV-HABERGEL](https://www.youtube.com/channel/UCdidliHARAV-HABERGEL)
יוטיוב הרב יורם אברג'ל

פניני השבוע

מעלת המשיח היא שיתחבר לאנשים הפשוטים בדיוק כמו לאבות אברהם יצחק ויעקב, וכשיתן שיעור תורה כל אחד יקבל בדיוק את המסר שנוגע אליו.

העלון מוקדש:

להצלחת משפחת צפוני הי"ו
לרפואת אהרון בן אסתר הי"ו
לע"נ רבי עמוס כמוס בן פורטונה
זצוק"ל
לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל
לע"נ אסתר בת זה'אר ז"ל

הרב יורם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע, בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום להשראת שכינה, **תפקידי להגן עליו**".

ד"ר יורם אברג'ל